

Posudok oponenta na habilitačnú prácu

Názov: Podstata, formovanie a všeobecno-lingvistické trendy
terminológie z oblasti životného prostredia

Autorka práce: PhDr. Elena Vallová, PhD.

Autor posudku: doc. Mgr. Vladimír Biloveský, PhD.

Habilitačná práca PhDr. Eleny Vallovej, PhD., *Podstata, formovanie a všeobecno-lingvistické trendy terminológie z oblasti životného prostredia*, si dáva za cieľ zmapovať vývoj terminológie od jej vzniku ako samostatnej vednej disciplíny až po súčasnosť. Téma je nanajvýš pozoruhodná, aktuálna a zároveň potrebná, pretože terminológia už nie je iba súčasťou profesionálneho života odborníkov z rôznych oblastí, ale stala sa už súčasťou i našich každodenných životov prostredníctvom rôznych príbalových letákov, manuálov, noriem, dokumentov, ale i umeleckej literatúry, filmov z medicínskeho prostredia, či prostredia vyšetrovateľov kriminálnych činov. Terminológia má v umeleckej literatúre, ako aj v uvedenej filmovej produkcii u čitateľa vyvolať zážitkovosť.

Posudzovaná práca, ktorej členenie by sme mohli vnímať v dvoch samostatných blokoch – teoretický a výskumný blok - sa skladá z dvanástich kapitol: *Teoretické východiská, Terminologické komisie na Slovensku v roku 2012, Slovenská terminologická sieť, Terminológia vo svete, Normy, Vplyv UNESCO na rozvoj modernej terminológie, Organizácia ISO, Organizácia SUNT, Organizácia TERMNET, Európska organizácia pre terminológiu (EAFI), Socioterminológia, Výskum*. Kapitoly sú ďalej členené na podkapitoly. Štruktúra práce je rozšírená o: *Predhovor, Úvod s podtitulom Prepojenie terminológie a problematiky životného prostredia, Záver, anglické Summary, Pramene, Bibliografiu a Prílohy* (Príloha č. 1: Zoznam platných noriem, Tabuľky výskumu). Celý teoretický blok sa snaží ponúknuť nám informácie o vzniku a vývine modernej

terminológie slovenskej proveniencie. Tento teoretický blok je obširne a odvážne koncipovaný prostredníctvom jedenástich kapitol na ploche šesdesiatichdeviatich strán. Je síce odvážne koncipovaný, ale je nutné povedať, že zároveň je koncipovaný nesystémovo a niektoré z jeho častí *stoja akoby vo vzduchu* bez akéhokoľvek vzťahu k predchádzajúcemu, či nasledujúcemu textu práce, resp. sú bez označenia. Mnoho kapitol a podkapitol nekorešponduje so svojim názvom. V podkapitole 1.1.3 *Súčasný trendy v slovenskej a svetovej terminológii* by som očakával v súlade s jej názvom prehľad, či reflexiu súčasných slovenských terminologických trendov, no dozvedám sa o iba terminologickom uvažovaní slovenskej terminologičky Levickej prostredníctvom deskripcie jej významných príspevkov a publikácií. Natíska sa otázka: Je Levická jedinou súčasnou slovenskou terminologičkou? O podkapitolách 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11 taktiež možno povedať, že obsahovo nekorešpondujú s ich názvami. Autorka z nich mohla vytvoriť jednu podkapitolu; ich obsah to sám ponúka. To isté platí pre druhú a tretiu kapitolu. Berúc do úvahy ich obsah a vzťah, ako aj prepojenie na iné časti práce, adekvátnejšie by bolo uviesť ich ako prílohu k práci na dokreslenie súčasnej situácie slovenskej terminológie. Naopak, štvrtú kapitolu habilitantka nečlení na podkapitoly, čo by si lepšia orientácia v texte vyžadovala. Vydeľuje iba podkapitolu 4. 1 *Terminológia v Kanade*, ale časti *Terminológia v Litve*, *Terminológia na Taiwane*, *Terminológia vo Francúzsku*, *Temmermanová* visia akoby vo vzduchu. Vôbec nie je jasné, prečo autorka uvádza problematiku terminológie práve v týchto krajinách, a prečo spomína dielo *Towards New Ways of Terminology Description. The sociocognitive approach* autorky Temmermanovej a publikáciu *Handbook of Terminology Management*, ktorú situuje do samostatnej podkapitoly 4.1. Celá kapitola 5 *Normy* taktiež mohla byť vnútorne členená na podkapitoly, aby sa v nej lepšie orientovalo a aby boli jasné významové vzťahy. Blok teoretických kapitol možno považovať iba za prehľadový materiál, ktorého vzťah k výskumnej časti nie je úplne jasný.

Výskumná časť, ktorá je založená na analýze dokumentu *The European Environment. State and outlook 2005*, je v porovnaní s teoretickou časťou koncipovaná pomerne skromne (tridsaťdva strán, ss. 82-104): okrem krátkeho predstavenia uvedeného dokumentu, zdôvodnenia motivácie pre jeho analýzu, uvedenia hypotéz, naznačenia

metodiky práce na skúmanom dokumente obsahuje iba štatistické výpočty a grafy na pätnástich stranách textu (ss. 87-102), ktoré vyznievajú iba ako štatistické zisťovanie. Grafy a tabuľky síce hovoria jasnou rečou čísel, no chýba mi ich verbalizácia, či aj explicitnejšie formulovanie využitia výsledkov výskumu, či ich prospešnosť a využiteľnosť pre terminologickú, lingvistickú, či prekladateľskú prax. Kladne hodnotím prílohovú časť práce.

Summa summarum

Aj napriek vyššie uvedeným výhradám a na základe komplexného zhodnotenia bohatej publikačnej činnosti, dlhoročnej pedagogickej činnosti i aktívneho pôsobenia na poli slovenskej terminológie PhDr. Eleny Vallovej, PhD. odporúčam jej habilitačnú prácu *Podstata, formovanie a všeobecno-lingvistické trendy terminológie z oblasti životného prostredia* na obhajobu. Po jej úspešnej obhajobe odporúčam PhDr. Elene Vallovej, PhD. udeliť vedecko-pedagogický titul **docentka v študijnom odbore 2. 1. 33 všeobecná jazykoveda.**

Banská Bystrica 28. august 2014

doc. Mgr. Vladimír Biloveský, PhD.